

Asia: VN/7002/2025

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi jätelain muuttamisesta

Laki jätelain muuttamisesta

6 § Muut Määritelmät

Miltä osin alla olevien kohtien toteuttaminen vaatii määritelmämuutoksia.

48 § Tuottajavastuun piiriin kuuluvat tuotteet ja tuottajat

WWF korostaa, että nikotiinipussiroskan siivoamisesta koituvat kulut on saatettava nikotiinipussien tuottajien vastuulle, jotta kunnilla olisi mahdollisuus tehokkaasti ehkäistä roskaantumista. Nikotiinipussien tuottajien korvausvastuu on lisättävä lakiin.

48 a § Eräiden kertakäyttöisten muovituotteiden tuottajan kustannusvastuu

Nikotiinipussien tuottajien korvausvastuu on lisättävä lakiin.

48 b § Tuottajan kustannusvastuu tietyistä kuntien toteuttamista jätehuolto- ja siivoustoimista

Korvaussummien on oltava riittävät, jotta kunnat panostavat tupakkatuotteista ja nikotiinipusseista aiheutuvan roskaantumisen ennalta ehkäisemiseen. Tupakantumppien kohdalla kunnille maksetut korvaukset tumppeihin liittyvästä tiedotuksesta ja neuvonnasta ovat olleet kansallisella tasolla vain nimellisiä.

On tärkeää, että nikotiinipussien tuottajien roolina on ainoastaan kustannusten korvaaminen. Jätehuolto sekä tiedotus- ja neuvontavelvollisuus tulee jättää yksinomaan kuntien vastuulle ja Valviran ohjaukseen, jotta nikotiiniteollisuus ei saa mahdollisuutta tuotteidensa markkinointiin, epäsuoraan mainontaan tai julkisuuskuvansa parantamiseen. Tähän velvoittaa myös WHO:n kansainvälisen tupakkapuitesopimuksen artikla 5.3.

48 d § Tuottajien kunnille maksaman korvauksen jakaminen tuoteryhmien ja tuottajien kesken

-

48 e § Valtioneuvoston asetus tuottajien kunnille maksamien korvausten laskentaperusteista

Korvaussummien on oltava riittävät, jotta kunnat panostavat tupakkatuotteista ja nikotiinipusseista aiheutuvan roskaantumisen ennalta ehkäisemiseen. Tupakantumppien kohdalla kunnille maksetut korvaukset tumppeihin liittyvästä tiedotuksesta ja neuvonnasta ovat olleet kansallisella tasolla vain nimellisiä.

On tärkeää, että nikotiinipussien tuottajien roolina on ainoastaan kustannusten korvaaminen. Jätehuolto sekä tiedotus- ja neuvontavelvollisuus tulee jättää yksinomaan kuntien vastuulle ja Valviran ohjaukseen, jotta nikotiiniteollisuus ei saa mahdollisuutta tuotteidensa markkinointiin, epäsuoraan mainontaan tai julkisuuskuvansa parantamiseen. Tähän velvoittaa myös WHO:n kansainvälisen tupakkapuitesopimuksen artikla 5.3.

48 f § Korvausmenettely

-

48 g § Kunnan selvitys toteutetuista jätehuolto- ja siivoustoimista

-

48 i § Kunnan velvollisuudet tupakkatuotteista ja nikotiinipusseista aiheutuvan roskaantumisen ennalta ehkäisemisessä

-

51 § Tuottajan tiedotus- ja neuvontavelvollisuus

-

Voimaantulo

-

Valtioneuvoston asetus eräiden muovituotteiden tuottajien kunnille vuosilta 2026–2028 maksamien korvausten laskentaperusteista

Tähän voitte kirjoittaa mahdolliset kommenttinne asetusluonnokseen.

-

Muut kommentit

Tähän voitte kirjoittaa mahdolliset muut kommenttinne esitysluonnokseen.

Asia: WWF Suomen lausunto koskien asiaa ”VN/7002/2025 Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi jätelain muuttamisesta”

WWF Suomi kiittää lausuntomahdollisuudesta ja lausuu seuraavaa.

Nikotiinipussien aiheuttamaa roskaantumista ja sen haittoja tulee saada vähennettyä

Maahan heitetty nikotiinipussi tai tyhjä pakkaus ovat valitettavan tavanomainen näky luonnossa, rannoilla ja kaupungeissa. Myös Suomen rantaroskaseurannassa nikotiini- ja nuuskapussit olivat vuosina 2023–2024 yksi yleisimmistä merenrannoilta löytyneistä roskista.

WWF, yhdessä muiden järjestöjen kanssa, haluaa nostaa yhdessä esille huolensa nikotiinipussien haitoista luonnolle, ihmisille ja eläimille. WWF korostaa, että nikotiinipussien aiheuttaman roskaantumisen on loputtava, sillä ne voivat aiheuttaa ekosysteemeille pitkäaikaisia haittavaikutuksia. Osa nikotiinipusseista sisältää muovia, joka on merkittävä ongelma ympäristölle. Nikotiinipussit sisältävät myös useita terveyttä vaarantavia yhdisteitä sekä nikotiinia, joka on myrkky. Nikotiini liukenee maahan heitetystä nikotiinipusseista maaperään ja vesistöihin.

Lapset ja eläimet nikotiinimyrkytyksen vaarassa

Nikotiinipussit aiheuttavat myrkytysvaaran pienille lapsille ja eläimille. Myrkytystietokeskukseen oli tullut syyskuun 2025 loppuun mennessä nikotiinipusseista yhteensä 325 yhteydenottoa, joista puolet liittyi alle kaksivuotiaisiin lapsiin.

Lisäksi nikotiinipussit aiheuttavat merkittäviä haittoja luonnonvaraisille eläimille ja ulkona liikkuville lemmikkieläimille, kuten koirille. Vesistöihin päätyneet nikotiinipussit ovat vaaraksi kaloille, vesieläimille ja vesilinnuille.

Siivoamisen kulut nikotiinipussien tuottajille

WWF korostaa, että nikotiinipussiroskan siivoamisesta koituvat kulut on saatettava nikotiinipussien tuottajien vastuulle, jotta kunnilla olisi mahdollisuus tehokkaasti ehkäistä roskaantumista. Nikotiinipussien tuottajien korvausvastuu on lisättävä lakiin. Myös korvaussummien on oltava riittävät, jotta kunnat panostavat tupakkatuotteista ja nikotiinipusseista aiheutuvan roskaantumisen ennalta ehkäisemiseen. Tupakantumppien kohdalla kunnille maksetut korvaukset tumppeihin liittyvästä tiedotuksesta ja neuvonnasta ovat olleet kansallisella tasolla vain nimellisiä.

On tärkeää, että nikotiinipussien tuottajien roolina on ainoastaan kustannusten korvaaminen. Jätehuolto sekä tiedotus- ja neuvontavelvollisuus tulee jättää yksinomaan kuntien vastuulle ja

Valviran ohjaukseen, jotta nikotiiniteollisuus ei saa mahdollisuutta tuotteidensa markkinointiin, epäsuoraan mainontaan tai julkisuuskuvansa parantamiseen. Tähän velvoittaa myös WHO:n kansainvälisen tupakkapuitesopimuksen artikla 5.3.

Maailman Luonnon Säätiö (WWF)

Suomen Rahasto sr.

Elina Erkkilä, suojelujohtaja

Jussi Nikula, suojelun neuvonantaja

Nikula Jussi
WWF Suomi